

Sygn. akt VIII U 2384/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość zaległych składek

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 sierpnia 2013 r. **nr** RKS (...) - O/387/03/254

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 2384/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2013r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. określił na dzień 6 sierpnia 2013r. wysokość należnych składek na ubezpieczenia społeczne pracowników za okres od czerwca 1997 roku do stycznia 1998 roku i od marca 1998 roku do grudnia 1998 roku w kwocie 12.557,73 zł, na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 1999 roku do grudnia 2000 roku w kwocie 25.142,77 zł, ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 1999 roku do grudnia 2000 roku w kwocie 4.557,80 zł oraz na Fundusz Pracy za okres od stycznia 1999 roku do grudnia 2000 roku w kwocie 1.735,86 zł plus należne odsetki za zwłokę.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wcześniejszymi decyzjami określał zaległości z tytułu składek J. F. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. J. F. odwoływał się od decyzji. W toku postępowania, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach odwołujący zmarł (...). A. F. jako żona zmarłego jest jego następcą prawnym i odpowiada za zaległości J. F. w związku z barakiem realizacji obowiązku opłacania przez niego składek.

Ubezpieczony A. F. w odwołaniu domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i uwzględnienia, że zaległości z tytułu składek określone decyzją uległy przedawnieniu. Ponadto domagała się zasądzenia na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Zdaniem ZUS zaskarżona decyzja jest decyzją deklaratoryjną potwierdzającą stan zaległości objęty wpisem hipotecznym. Adresatem tej decyzji jest aktualny właściciel nieruchomości obciążonej hipoteką, który ma status dłużnika hipotecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 7 maja 2003 roku ZUS stwierdził, że J. F. zalega ze składkami:

- na ubezpieczenie społeczne własne za okres od października 1995 roku do września 1996 roku, za luty 1997 roku, od maja 1997 roku do grudnia 1997 roku, od marca 1998 roku do grudnia 1998 roku w kwocie 7.133,37 zł plus odsetki;
- ubezpieczenie społeczne pracowników za okres od października 1995 roku do września 1996 roku, od maja 1997 roku do stycznia 1998 roku, od marca 1998 roku do grudnia 1998 roku w kwocie 18.722,28 zł plus odsetki;
- na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 1999 roku do lutego 2003 roku w kwocie 35.393,73 zł plus odsetki;
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 1999 roku do lutego 2003 roku w kwocie 6.808,27 zł plus odsetki;
- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 1999 roku do lutego 2003 roku w kwocie 2.486,48 zł plus odsetki.

W decyzji wskazano, że odwołujący jako płatnik składek miał obowiązek obliczać i potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Obowiązku tego nie dopełnił.

Decyzja ta stanowiła podstawę do dokonania zabezpieczenia na nieruchomości Kw nr (...) w postaci wpisu hipoteki.

Dnia 8 września 2011 roku organ rentowy wydał decyzję, w której stwierdził, że J. F. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 31 grudnia 2000 roku. W związku z tą decyzją oraz częściową egzekucją należności ZUS wydał decyzję z 6 sierpnia 2013 roku.

W księdze wieczystej KW o nr (...) zostały dokonane wpisy hipotek:

- przymusowa zwykła na kwotę 25.544,13 zł zabezpieczająca należności na ubezpieczenia społeczne własne także od maja 2007 roku do grudnia 1997 roku, od marca 1998 roku do grudnia 1998 roku, ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od stycznia 1999 roku do lutego 2003 roku.

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Obowiązek ubezpieczenia społecznego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą uregulowany został przepisami ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych / Dz. U. nr 137, poz. 887 ze zm. / . Ustawa ta w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 12 ust. 1 stanowi, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność

gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a zgodnie z art. 13 ust. 4 ubezpieczeniom tym podlega od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Z mocy art. 32 ustawy systemowej do składek na Fundusz Pracy , Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o s.u.s. płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

W odniesieniu do podniesionego przez odwołującego zarzutu przedawnienia należy stwierdzić, że zgodnie przepisem art. 35 ust 3 ustawy z dnia 25 listopada 1986 roku o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych z 25 listopada 1986 roku / Dz.U. z 1989 r. nr 25, poz. 137 ze zm./ należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne pracowników ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym składka stała się wymagalna.

Zgodnie z art. 35 ust. 4 bieg przedawnienia przerywa odroczenie terminu płatności, rozłożenie spłaty należności na raty i każda inna czynność zmierzająca do ściągnięcia należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik. Składek nie można jednak dochodzić, jeżeli od terminu ich płatności upłynęło 10 lat.

Następnie zgodnie z treścią art. 24 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zmianami)

– w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2002r.:

„ 4. Należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, a w przypadku przerwania biegu przedawnienia, o którym mowa w ust. 5, po upływie 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

5. Bieg przedawnienia przerywa odroczenie terminu opłacenia należności z tytułu składek, rozłożenie spłaty tych należności na raty i każda inna czynność zmierzająca do ściągnięcia tych należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik ”.

Przepis ten został zmieniony przez art. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 241, poz. 2074 ze zm.) i od dnia 1 stycznia 2003r. brzmiał:

„4. Należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-5d.

5. Nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych do dnia przedawnienia.

5a. Bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu od dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 29 ust. 1a, do dnia terminu płatności odroczonej należności z tytułu składek lub ostatniej raty.

5b. Bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia wszczęcia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego oraz postępowania przed sądem.

5c. Bieg terminu przedawnienia przerywa ogłoszenie upadłości. Po przerwaniu bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o ukończeniu postępowania upadłościowego lub jego umorzeniu ”.

5d. Przedawnienie należności z tytułu składek wynikających z decyzji

o odpowiedzialności osoby trzeciej lub następcy prawnego następuje po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja została wydana ”.

Przepis art. 24 ustawy o s.u.s. ponownie uległ zmianie z dniem 1 stycznia 2012 roku z mocy art. 11 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców / Dz. U. z 2011 r. nr 232, poz. 1378/. Obecnie przepis art. 24 ust. 4 i następne stanowi:

4. Należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

5. Nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych do dnia przedawnienia.

5a. Bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu od dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 29 ust. 1a, do dnia terminu płatności odroczonej należności z tytułu składek lub ostatniej raty.

5b. Bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

5c. Bieg terminu przedawnienia przerywa ogłoszenie upadłości. Po przerwaniu bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o ukończeniu postępowania upadłościowego lub jego umorzeniu.

5d. Przedawnienie należności z tytułu składek wynikających z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej lub następcy prawnego następuje po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja została wydana.

5e. Bieg terminu przedawnienia zawiesza się, jeżeli wydanie decyzji jest uzależnione od rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia trwa do dnia, w którym decyzja innego organu stała się ostateczna lub orzeczenie sądu uprawomocniło się, nie dłużej jednak niż przez 2 lata.

5f. W przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.”

Z mocy art. 27 ust. 1 ustawy z 16 września 2011 roku do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o s.u.s., którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W przypadku odwołującej należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne nie przedawniły się. Nie były one przedawnione w dniu 31 grudnia 2002 roku. Zaś od 1 stycznia 2003 roku obowiązywał termin przedawnienia 10-letni. Ponadto należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką od 1 stycznia 2003 roku nie przedawniają się. Należności objęte zaskarżoną decyzją nie przedawniły się gdyż są zabezpieczone hipoteką przymusową zwykłą.

Zaległe składki na ubezpieczenie zdrowotne także nie przedawniły się. Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r., Nr 28 , poz. 153 ze zmianami) składki na ubezpieczenie zdrowotne ulegały przedawnieniu z upływem 5 lat. Bieg przedawnienia przerywa odroczenie terminu płatności, rozłożenie spłaty należności na raty i każda inna czynność zmierzająca do ściągnięcia należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik. Należności z tytułu składek nie można jednak dochodzić, jeżeli od terminu ich wymagalności upłynęło 10 lat.

Jednakże przy tej analizie nie można pominąć faktu, że ustawa z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. z 1997r., Nr 28 , poz. 153 ze zmianami) została uchylona przez ustawę z dnia 23 stycznia 2003 o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. z 2003r., Nr 45, poz. 391 ze zmianami), zaś jej art. 33 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2004r./ zmiana dokonana przez art. 17 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266) / stanowił, iż „Należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych ”.

Analogiczne uregulowanie zawiera art. 93 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych / Dz. U. z 2008 r, nr 164, poz. 1027/.

Odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu / Dz U 2002r. nr 163, poz. 1349/ wynagrodzenie radcy prawnego w sprawie wynosi 2.400 zł.

SSO Patrycja Bogacińska – Piątek

(...)

(...)

2. (...)

3. (...)

(...)